

Udskriftsdato: 20. december 2025

2014/1 BSF 98 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om øget ansvarliggørelse i kommuner ved grove svigt i sager om overgreb og omsorgssvigt af børn

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 19. marts 2015 af Karin Nødgaard (DF), Karina Adsbøl (DF),
René Christensen (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren
Espersen (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om øget ansvarliggørelse i kommuner ved grove svigt i sager om overgreb og omsorgssvigt af børn

Folketinget opfordrer regeringen til inden udgangen af 2015 at fremsætte lovforslag og foretage andre nødvendige tiltag, som sikrer en øget ansvarliggørelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer og kommunale ledere ved grove eller gentagne svigt i sager om overgreb og omsorgssvigt af børn og unge. Dette skal ske således:

- 1) Statsforvaltningen skal kunne udstede bøder til kommunalbestyrelsesmedlemmer, som er ansvarlige for børn og ungeområdet, og som er bekendt med og bevidst undlader at handle, hvis kommunen groft eller gentagne gange svigter sin opgave og sit ansvar i sager om overgreb eller omsorgssvigt af børn og unge.
- 2) Det sikres, at kommunalbestyrelsen i alle sager, hvor der er sket grove eller gentagne svigt i sager om overgreb eller omsorgssvigt af børn og unge, tager stilling til, om der skal drages ansættelsesmæssige konsekvenser for de ansvarlige kommunale ledere.

Bemærkninger til forslaget

Der er de seneste år dukket flere tragiske sager op om grove fysiske og psykiske overgreb på og omsorgssvigt af børn og unge. Overgrebene er ofte begået af de mennesker, der skulle være barnets nærmeste, og som skulle beskytte barnet allermest mod ondskab i verden.

Sagerne har afsløret, hvordan årelange misbrug og misrøgt af ofte flere børn inden for samme familie har fundet sted. Misbrug, der i flere tilfælde ikke er opdaget af myndighederne i tide, er blevet fortiet og gemt af vejen. Disse børn har befundet sig i et helvede og har ikke haft et børneliv, som de fleste andre børn i Danmark har. De har ikke oplevet glæde i tilværelsen.

Når de nærmeste i et barns liv svigter deres opgave med at beskytte barnet og sikre det en tryk opvækst – f.eks. hvis der er mistanke eller undreretninger om overgreb eller omsorgssvigt – er det vigtigt, at der er offentlige myndigheder, der skrider ind med det samme og handler. Her må de offentlige myndigheder reagere prompte, så disse børn kan blive reddet fra en forfærdelig tilværelse.

Desværre er dette ikke altid gældende, og der har vist sig store svigt, fejl og mangler fra offentlige myndigheders side i flere af de sager, som er dukket op de seneste år.

Folketinget har vedtaget den såkaldte overgrebspakke (lov nr. 496 af 21. maj 2013), som var gældende fra oktober 2013, og som skal styrke beskyttelsen af børn og unge mod overgreb og sikre, at man fremover vil undgå at se sager som dem, der er blevet opdaget de seneste år. Den skal også sikre, at de børn, der alligevel bliver udsat for svigt, fremover vil få en værdig og hurtig behandling. Der skal endvidere være et beredskab, der tages i brug, straks der kommer en indberetning eller en mistanke om omsorgssvigt af et barn eller et ungt menneske, og der er krav om hurtig handling og en bevidsthed hos myndighederne om, at der iværksættes de fornødne initiativer i forbindelse med sager om omsorgssvigt.

Der er ikke tvivl om, at langt de fleste kommuner er sig denne opgave meget bevidst og på forskellige organisatoriske og politiske niveauer yder en god indsats. Der har dog også været eksempler på, at nogle kommuner har siddet flere og gentagne indberetninger om omsorgssvigt af børn og unge overhørig og ikke handlet derefter. Det er uacceptabelt, at en kommune kan modtage indberetninger fra flere instanser som f.eks. en fraflytterkommune, politiet, skolen og naboer uden at handle og uden at sikre sig, at der bliver fulgt op på situationen med det samme. Det indikerer, at den nuværende lovgivning i visse tilfælde ikke er tilstrækkelig.

Forslagsstillerne foreslår med dette beslutningsforslag, at regeringen fremsætter lovforslag og foretager andre nødvendige tiltag, som sikrer en øget ansvarliggørelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer og kommunale ledere ved grove eller gentagne svigt i sager om overgreb og omsorgssvigt af børn og unge.

Beslutningsforslaget indebærer for det første, at statsforvaltningen skal kunne udstede bøder til kommunalbestyrelsesmedlemmer, som er ansvarlige for børn og unge-området, og som er bekendt med og bevidst undlader at handle, hvis kommunen groft eller gentagne gange svigter sin opgave og sit ansvar i sager om overgreb eller omsorgssvigt af børn og unge.

Beslutningsforslaget indebærer for det andet, at det skal sikres, at kommunalbestyrelsen i alle sager, hvor der er sket grove eller gentagne svigt i sager om overgreb eller omsorgssvigt af børn og unge, tager eksplicit stilling til, om der skal drages ansættelsesmæssige konsekvenser for de ansvarlige kommunale ledere f.eks. i form af advarsel eller i grove tilfælde afskedigelse.

Forslagsstillerne finder, at en øget ansvarliggørelse af kommunerne i sådanne sager kan have en præventiv effekt på kommunernes opmærksomhed og prioritering af sager om svigt af børn. Det er også vigtigt for befolkningens retsbevidsthed, at de ansvarlige kommunalbestyrelsesmedlemmer og kommunale ledere bliver stillet konkret til ansvar i sådanne sager.

Det er vigtigt at understrege, at forslagsstillerne med dette forslag ikke ønsker, at der skal ske en hetz mod kommuner, kommunalbestyrelsesmedlemmer, kommunale ledere og medarbejdere. Men for

forslagsstillerne er det meget vigtigt, at alle børn får de bedst tænkelige muligheder for et godt liv, og at myndigheder griber ind, hvis det er nødvendigt. Det er ikke acceptabelt med gentagne forsømmelser i forhold til at reagere på indberetninger. Hvis en kommune ikke giver de fornødne arbejdsbetingelser for de ansatte sagsbehandlere eller mængden af sager er betydelig stor, må det til enhver tid være kommunalbestyrelsen og de øverste kommunale ledere, der har ansvaret.

Forslagsstillerne håber med dette beslutningsforslag at skærpe kommunernes incitament til at få fuldstændig styr på området, så man sikrer, at de børn og unge, der fra deres nærmeste har oplevet svigt af forskellig karakter, kan have tillid til og være sikre på, at de får hjælp af myndighederne og ikke oplever yderligere svigt.

Forslaget antages ikke at have økonomiske omkostninger for stat og kommuner.

Skriftlig fremsættelse

Karin Nødgaard (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om øget ansvarliggørelse i kommuner ved grove svigt i sager om overgreb og omsorgssvigt af børn.

(Beslutningsforslag nr. B 98)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.